

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTOR SAM
Utredare
Mattias Bengtsson

STADSBYGGNADSNÄMNDEN
2024-12-10

Städreform - Utökad samverkan med civilsamhället avseende renhållning och städning

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att uppdra åt samhällsutvecklingschef att ta fram en kommunikationsplan och genomföra kommunikationsinsatser gällande renhållning och städning i syfte att uppnå utökad samverkan med civilsamhället.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att utöka samverkan mellan kommunen och föreningslivet i fråga om den offentliga miljön, genom att ge bidrag till föreningar för att städa ett visst geografiskt område i kommunen, i enlighet med tjänsteutlåtande daterat den 21 november 2024.
3. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att ge delegation till park- och stadsmiljöchef att besluta om bidrag enligt punkt 2.

Sammanfattning

I verksamhetsplan 2023 anges att en städreform ska utredas och genomföras under mandatperioden. Genomförd utredning visar att Täby kommun i dagsläget har stort fokus på och välfungerande arbete med avtalsuppföljning av befintlig driftleverantör för renhållning och städning av offentlig plats. Fokus för föreslagna åtgärder framöver ligger på ökad samverkan med civilsamhället. De åtgärder som föreslås är:

1. Ta fram en kommunikationsplan gällande renhållning och städning och genomföra de insatser som anges i planen.
2. Fördela riktade ersättningar till föreningar för att städa ett visst område

Total kostnad för åtgärderna uppskattas till cirka 500 tkr. Budget för kostnaderna har inarbetats i stadsbyggnadsnämndens driftbudget i förslag till verksamhetsplan 2025.

Ärendet

Bakgrund

I verksamhetsplan 2023 anges att en städreform ska utredas och genomföras under mandatperioden. Som svar på uppdraget om städreform har en utredning genomförts med fokus på tre områden:

- Avtal och avtalsuppföljning inklusive papperskorgar
- Samverkan med civilsamhället
- Kommunikationsinsatser

Utredningen visar att Täby kommun i dagsläget har stort fokus på och välfungerande arbete med avtalsuppföljning av befintlig driftleverantör för renhållning och städning av offentlig plats.

I utredningen konstateras även att samverkan med civilsamhället är det område där det finns störst utrymme för förbättring. Under våren 2024 har därför möjliga åtgärder för att öka samverkan med civilsamhället utretts vidare. I dagsläget betalar kommunen bland annat ut en ersättning till organisationen Städa Sverige. Städa Sverige fördelar ut ersättningar till föreningar som städar utvalda områden i Täby. Städa Sverige har kontinuerligt höjt sin avgift under de senaste åren. Under år 2024 betalade kommunen ca 80 tkr till Städa Sverige. Utredningen har därför utvärderat detta samarbete.

Två förslag till förbättringsåtgärder med syftet att öka samverkan med civilsamhället gällande renhållning och städning av offentlig miljö presenteras nedan.

Åtgärd 1: Kommunikationsinsatser gällande renhållning och städning

Åtgärd 1 syftar till att sätta fokus på frågan om renhållning och städning i närmiljön. Förslaget är därför att samhällsutvecklingschefen får i uppdrag att ta fram en kommunikationsplan för informationsinsatser och genomföra dessa. Kommunikationsplanen ska vägleda kommande informationsinsatser gällande renhållning och städning i närmiljön som riktas till Täbys kommuninvånare.

Som en del av informationsinsatserna föreslås att kommunen ökar sitt engagemang i samarbetet med Håll Sverige rent. Täby är idag en "Håll Sverige rent- kommun", vilket innebär att kommunen bidrar med medel till kampanjer där kommunen får möjligheten att vara en aktiv part. Genom en tydligare marknadsföring av kampanjerna samt att kommunen anordnar evenemang i samband med Håll Sverige rents kampanjer kan kommunen sätta fokus på frågan om renhållning och städning. Den ökade uppmärksamheten för frågan förväntas bidra till att stärka normen att det inte är acceptabelt att skräpa ned. Därtill förväntas fler delta i Håll Sverige rents kampanjer vilket i sin tur innebär att mer skräp plockas upp.

För att ytterligare stärka samverkan med civilsamhället föreslås att kommunen även genomför kommunikationsinsatser som syftar till att underlätta näringslivets engagemang. Näringslivet är en viktig del av Täbys civilsamhälle. Kommunen behöver göra mer för att underlätta näringslivets engagemang och möjligheter för att ta ansvar för den gemensamma offentliga miljön. För att underlätta näringslivets engagemang föreslås att kommunikationsinsatser med ett positivt anslag genomförs.

Åtgärd 2: fördela riktade ersättningar till föreningar för att städa ett visst område

Åtgärd 2 innebär att samarbetet med Städa Sverige avslutas. Kommunen föreslås anordna fördelningen av riktade ersättningar till föreningar för städning i egen regi. Det finns idag ett framgångsrikt och upparbetat arbetssätt där föreningar nattvandrar mot en ersättning som kommunen kan applicera gällande städning i närmiljön. Kommunen kan därmed engagera idrottsföreningar genom riktade insatser där respektive förening får ett avgränsat område att städa. Föreningarna erhåller mot detta en ersättning.

I dagsläget betalar kommunen en ersättning till Städa Sverige som i sin tur avgör vilka föreningar som får delta, vilka områden som ska städas och när det ska städas. I egen regi får kommunen därmed en ökad rådighet över antalet föreningar som kan delta samt när och var det är lämpligt att genomföra aktiviteterna. Detta ger även kommunen möjligheten att samordna aktiviteter med andra åtgärder kommunen genomför för att öka åtgärdernas totala nytta. Dessutom kan de medel som idag betalas ut som en ersättning till Städa Sverige istället gå direkt till föreningarna.

Ekonomiska överväganden

Total kostnad för åtgärderna uppskattas till cirka 500 tkr. Budget för kostnaderna har inarbetats i stadsbyggnadsnämndens driftbudget i förslag till verksamhetsplan 2025.

Jenny Gibson
Samhällsutvecklingschef

Tyra Wikström
Avdelningschef Teknik och stadsmiljö

Expedieras

Utredare Mattias Bengtsson

Enhetschef Joakim Wallin